

Legyőztük Rómát

A Koronaherczeg utcában³⁰ van egy kesztyűsbolt, melynek egyik kirakata olyan FÖRTELMES „GUMMIWAAREN”-okkal van megtömve, aminőket még a konstantinápolyi Srante rue de Pera spelunkáiban sem engedne meg a török rendőrség nyilvánosan kirakni. Eddig csak leplezetlenül hirdették a lapokban ez ocsmányságokat, most már kicéಗೆezezik üvegfal mögé az utcán s a gyöngébbek kedvéért magyarázó feliratokkal is ellátják. Tegnap egész kis csöđületet láttunk e bolt előtt; több arcátlan kacagva értekezett az eszközök mivoltáról, a járókelő közönségből pedig sokan megálltak nézni, hallgatni, amit ott hangosan magyaráznak. [...] Budapest már túlhaladta Rómát. Ott az ily természetelleni és undorító cikkek szemérmetlen kirakását rögtön betiltották volna.

(Függetlenség, 1879. augusztus 1.)

Szemérmetes módosítások Budapest nevezetességein. Mócsy bácsi³¹ tervezete szerint

Mócsi bácsi a körúton
Megnéz minden ablakot:
Vénusz-képek hajl Pucéron
Kiakasztva vannak ott.

³⁰ A mai Petőfi Sándor utca.

³¹ A verset közli és az esetet értelmezi Kovács Bernadett összefoglalása: „1897-ben Mócsy Antal, a Néppárt képviselője interpellációt intézett Perczel Dezső belügyminiszterhez, az optikusok kirakataiban elhelyezett szemérmesértő ábrázolások tárgyában. A belügyminiszter által kiadott körrendelet már másnap a rendőrkapitányságokra érkezett, melynek szövegezése is önmagáért beszél: „Miótán az utóbbi időben mind gyakrabban merülnek fel panaszok a szemérmesértő nyomtatványoknak és képeknek nyilvános helyen való kitétele miatt; ennélfogva a közérkölciség érdekeinek lehető megóvása céljából a következő rendelkezést teszem: Aki szemérmesértő nyomtatványt, képes ábrázolatot vagy más tárgyat utcai kirakatban vagy más közlekedési vagy pedig oly nyilvános helyen, ahol azokat bárki láthatja, kiállít és azt a rendőri hatóság felhívására azonnal el nem távolítja, amennyiben cselekménye súlyosabb beszámítás alá nem esik, kihágást követ el és 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.” (Kovács Bernadett: *Művészi aktábrázolás vagy közszemérmesértő meztelenkedés – Aktokról szemlesütve I–II. Artmagazin, 2009. február*).

S Mócsi bácsi bent a Házban
Bősz haraggal perorál,
Hogy mit ő oly mélyen tisztel,
Meg van sértve a morál.

És hogy az megtűrhetetlen,
Mít az utcán látni kell:
Meztelen kar, rengő csípő
És födetlen hókebel.

Mócsi bácsi, Mócsi bácsi!
Nem ott van ám a hiba,
Hogy meztelen képek függnék
A boltok ablakaiba.

Vénusz-képnél százszor inkább
Rontja az erkölcsöket,
Egy-egy jól felöltözött úr,
Bankdirektor és követ!”
(Csipi-Csóka: Mócsy bácsi.)

(Üstökös, 1897. június 6. 268.)

Szemérmert sértő tárgyak és eszközöknek a kirakatokból való eltávolíttatása

5500/fk. I. 904. Már több ízben panasz merült fel amiatt, hogy a keztyűsök, kötszerkereskedők és hasonló üzletek olyan tárgyakat helyeznek kirakataikba közszemlére, amelyek a közönség szeméremérzetét sértik, alig van ily üzlet, melynek utcai kirakatában gummiból vagy halhólyagból készült Cotonok, heretartók (suspensoriumok) és irrigátorok láthatók nem volnának. Ennek utána az ilyen tárgyak kirakatba való kihelyezését eltávolíttatni elrendelem. [...]

Budapest, 1904. február 16. Rudnay Béla főkapitány

(Állami Rendőrség, 1905. 9. sz. 5–6.)